

САРКОВА АНАСТАСІЯ, здобувач вищої освіти
Науковий керівник – **БУРКОВСЬКА АННА**, доктор філософії (економіка),
старший викладач кафедри менеджменту та маркетингу,
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

УПРАВЛІННЯ МІГРАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

У сучасному світі глобалізація стала ключовим чинником, що впливає на різноманітні аспекти життя суспільства. Один з найбільш помітних і важливих викликів, що виникають у зв'язку з глобалізацією, - це міграційні процеси. Масштаби міграції зросли до неймовірних розмірів, вони призводять до перерозподілу населення між країнами та змінюють структуру населення [1].

Глобалізація, визначена як процес інтеграції економік і культур різних країн, привела до зростання міграційних потоків. Люди переїжджають за кордони в пошуках кращих можливостей для життя та роботи. Це може бути спричинено економічними факторами, політичними подіями, або навіть екологічними проблемами. Незалежно від причин, міграція стає невід'ємною частиною сучасного світу [2].

Зміни в структурі населення країн та регіонів є однією з найбільш очевидних наслідків міграції. Мігранти можуть приносити з собою різноманітні навички та досвід, що може бути корисним для країн-приймачів. Проте це також може створювати напруження у суспільствах, особливо в контексті конкуренції за робочі місця та ресурси [3].

Міграція впливає на структуру населення та ринок праці країн-приймачів і країн-походження. Вона може бути корисною, якщо належним чином управляється та інтегрується. Однак, разом з тим, міграція також може створювати напруження та конфлікти в суспільствах [4].

27 квітня 2022 року Європейська комісія представила повідомлення, в якому викладено підхід до нової та сталої політики ЄС у сфері легальної міграції, залучення навичок і талантів, необхідних ЄС для вирішення проблеми нестачі робочої сили та відповіді на демографічні зміни в Європі. Того ж дня Комісія також представила дві пропозиції щодо модернізації директиви про єдиний дозвіл та директиви про довгострокових резидентів [5].

Пропозиція щодо перегляду Директиви про єдиний дозвіл спрямована на подальше спрощення цієї процедури, щоб полегшити державам-членам залучення навичок і талантів із третіх країн. Пропозиція також посилює захист працівників-мігрантів від експлуатації та нерівного ставлення. Ця запропонована директива спрямована на встановлення: єдиної процедури подачі заявки на комбінований дозвіл на роботу та проживання; гарантії спільного набору прав для відповідних громадян третіх країн на основі рівного ставлення до громадян держави-члена, яка надає єдиний дозвіл.

Пропозиція Комісії від вересня 2020 року також є частиною ширшого пакету законної міграції, спрямована на: створення справжнього статусу

VI Всеукраїнська науково-практична конференція «Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституційних змін», 26 жовтня 2023 р.

довгострокового резидента ЄС; зміцнення прав довгострокових резидентів на переїзд і роботу в інших державах-членах. Пропозиція щодо директиви встановлює умови, за яких громадяни третіх країн, які легально та безперервно проживали в державі-члені протягом щонайменше п'яти років, можуть отримати дозвіл на довгострокове або постійне проживання в ЄС [1].

7 жовтня 2021 року Рада Європи прийняла переглянута директиву про блакитну картку. Нові правила ще більше гармонізують умови в'їзду та проживання для висококваліфікованих працівників з країн, що не входять до ЄС, і підвищують привабливість блакитної карти ЄС [3].

Ця загальноєвропейська система прийому спрямована на залучення та утримання висококваліфікованих працівників, особливо в секторах, які стикаються з нестачею кваліфікації, зокрема шляхом: встановлення більш комплексних критеріїв прийому; сприяння мобільності всередині ЄС; полегшення воз'єднання сім'ї; спрощення процедур для визнаних роботодавців; надання дуже високого рівня доступу до ринку праці.

Країни-члени зможуть підтримувати національні схеми для висококваліфікованих працівників паралельно зі схемою блакитної карти ЄС. Однак нові правила введуть низку положень, щоб гарантувати, що власники блакитних карток ЄС та їхні сім'ї не будуть у невігідному становищі порівняно з власниками національних дозволів.

Переселення дозволяє біженцям, які потребують захисту, легально та безпечно потрапити до ЄС, не ризикуючи своїм життям, здійснюючи небезпечні подорожі. З 2015 року успішні схеми переселення, спонсоровані ЄС, допомогли понад 98 000 найбільш уразливих людей, які потребують міжнародного захисту, знайти притулок у Європейському Союзі. Перед реалізацією кожної схеми переселення країни ЄС оголошують свої обіцянки щодо кількості біженців, які вони планують прийняти [2].

Схема на 2021-2022 роки вперше включала зобов'язання щодо гуманітарного прийому на додаток до зобов'язань щодо переселення. Разом із програмами гуманітарного прийому країни-члени ЄС наразі запропонували захист близько 130 000 осіб. Термін реалізації схеми на 2020-2021 роки продовжено через спалах коронавірусу. Обіцянки держав-членів щодо переселення та гуманітарного прийому продовжували виконуватися протягом 2022 року [4].

У 2016 році Європейська комісія запропонувала постанову про встановлення рамок переселення в ЄС для забезпечення безпечних і законних шляхів до міжнародного захисту для тих, хто цього потребує. У 2016 році ЄС прийняв директиву, яка встановлює умови в'їзду та проживання громадян третіх країн з метою дослідження, навчання, волонтерської служби, схем обміну учнями або освітніх проєктів. Ці правила допомагають просувати ЄС як світовий центр передового досвіду [2].

Економіка ЄС залежить від великої кількості сезонних працівників поза меж ЄС, оскільки вона стикається з дедалі більшою нестачею робочої сили.

Рада та Парламент ЄС прийняли Директиву про сезонних працівників у 2014 році. У ній визначено умови, за яких громадяни країн, які не входять до ЄС, можуть в'їжджати та залишатися в ЄС як сезонні працівники. Ці правила допомагають: гармонізувати та спростити правила прийому в державах-членах; захистити сезонних працівників поза меж ЄС від експлуатації та поганих умов праці; вирішувати проблему сезонних працівників поза меж ЄС, які нелегально залишаються в ЄС [1].

Возз'єднання сім'ї дозволяє тим, хто легально проживає в ЄС, приєднатися до членів їхніх сімей. Це допомагає громадянам країн, які не входять до ЄС, краще інтегруватися в суспільство. Правила ЄС щодо возз'єднання сім'ї викладені в директиві про право на возз'єднання сім'ї, яка встановлює спільні правила здійснення права на возз'єднання сім'ї в ЄС (за винятком Ірландії та Данії) [4].

Ключовими аспектами управління міграційними процесами є забезпечення безпеки та контролю над міграційними потоками, розгляд міграції як можливості для розвитку ринку праці, захисту прав мігрантів та міжнародної співпраці. Також важливо сприяти інтеграції мігрантів та культурному обміну.

Дослідження впливу міграції на різні сфери суспільства та розробка ефективної політики є важливим завданням. Україна, яка стикається зі зростаючими міграційними потоками та викликами війни, повинна зосередити увагу на системному дослідженні цього питання.

Отже, ефективне управління міграційними процесами вимагає співпраці та розуміння всіх зацікавлених сторін, включаючи країни-приймачі, країни-походження та самих мігрантів. Тільки таким чином можна досягти позитивних результатів і забезпечити баланс між соціальними, економічними та культурними аспектами міграції в умовах глобалізації.

Список використаних джерел:

1. Красівський Д. Міграційні процеси в Україні: загроза національній безпеці чи перспектива розвитку регіонів. *Наукові записки*. 2020. Випуск 3–4 (99–100).
2. Бурковська А., Романчик М. Забезпечення конкурентоспроможності підприємств через стратегічне управління людськими ресурсами. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2016. №2(4), С. 43-51. DOI: <https://doi.org/10.51599/are.2016.02.04.04>
3. Shebanina O., Burkovska A. Approaches to the Installation of the Subsistence Level in the Context of the Food Security in Ukraine. *Journal of Economics and Management Sciences*. 2018. Vol. 1. No. 2: 122–128. <https://doi.org/10.30560/jems.v1n2p122>.
4. Bobrovska N., Sukhorukova A., Burkovska A. Transformation Processes of the Business Environment in the Context of European Integration of Ukraine. *Modern Economics*. 2022. №34. P. 13-20. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V34\(2022\)-02](https://doi.org/10.31521/modecon.V34(2022)-02)
5. Burkovska A., Shebanina O., Lunkina T., Burkovska A. Socio-Psychological Determinants of Food Security in Ukraine: Causal Aspect. *Economic Studies*. 2022. Vol. 31. No 5. P. 145-162.

